नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालयको
सूचना

भन्सार (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६५

भन्सार नियमावली, २०६४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ९२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यी नियमहरुको नाम "भन्सार (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६५" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **भन्सार नियमावली, २०६४ को नियम ३ मा संशोधन** : भन्सार नियमावली, २०६४ (यसपछि "मूल नियमावली" भनिएको) को नियम ३ को ठाउँ ठाउँमा रहेका "भन्सार कार्यालय" भन्ने शब्दहरुको सट्टा **"भन्सार कार्यालय वा करमुक्त पसल"** भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

३. **मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ८ को,

(१) उपनियम (२) मा रहेको "तीन महिनाभित्र" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "छ महिनाभित्र" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (११) पछि देहायका उपनियम (१२), (१३), (१४), (१५), (१६), (१७), (१८), (१९) र (२०) थपिएका छन् :-

"(१२) कुनै उद्योगले स्वप्रयोजनको लागि उपनियम (११) बमोजिमको खाली आधानपात्रमा मालवस्तु भरी ल्याउनको लागि त्यस्तो आधानपात्र निकासी गर्न चाहेमा सो व्यहोरा खुलाई भन्सार अधिकृत समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(१३) उपनियम (१२) बमोजिम निवेदन प्राप्त हुन आएमा सम्बन्धित भन्सार अधिकृतले त्यस्तो खाली आधानपात्रको मूल्यको पाँच प्रतिशतले हुने रकम नगद धरौटी वा सो रकम बराबरको कम्तीमा छ महिनाको बैङ्क जमानत लिई तीन महिनासम्मको म्याद दिई सो म्यादभित्र त्यस्तो आधानपात्रमा मालवस्तु भरी पुनः पैठारी गर्ने शर्तमा त्यस्तो आधानपात्र निकासी गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१४) कुनै कारणले उपनियम (१३) बमोजिमको म्यादभित्र त्यस्तो आधानपात्र पुनः पैठारी गर्न नसकेको कारण सहित सम्बन्धित उद्योगले म्याद थपका लागि निवेदन दिएमा र त्यस्तो निवेदन जाँचबुझ गर्दा निवेदनको व्यहोरा मनासिवं देखिएमा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयको प्रमुखले बढीमा एक महिनाको म्याद थप गरिदिन सक्नेछ ।

(१५) उपनियम (१४) बमोजिमको म्यादभित्र सम्बन्धित उद्योगले त्यस्तो आधानपात्रमा मालवस्तु भरी पुनः पैठारी गरेमा भन्सार अधिकृतले सो मालवस्तुमा लाग्ने महसुल असुल गरी उपनियम (१३) बमोजिम त्यस्तो उद्योगले नगद धरौटी राखेको भए त्यस्तो धरौटी फिर्ता दिनेछ र नगद धरौटीको सट्टा बैङ्क जमानत राखेको भए त्यस्तो जमानत फुकुवा गर्नेछ ।

(१६) उपनियम (१४) बमोजिमको म्यादभित्र सम्बन्धित उद्योगले त्यस्तो आधानपात्र पुनः पैठारी गरी नल्याएमा भन्सार अधिकृतले त्यस्तो उद्योगले राखेको नगद धरौटी राजस्व खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ र नगद धरौटीको सट्टा बैङ्क जमानत राखेको भए सम्बन्धित बैङ्क वा वित्तीय संस्थाबाट त्यस्तो रकम असुल गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो आधानपात्र त्यस्तो म्याद नाघे पछि पुनः पैठारी गरी ल्याएको भएमा भन्सार अधिकृतले त्यस्तो उद्योगले राखेको नगद धरौटी राजस्व खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ र नगद धरौटी नराखी बैङ्क जमानत राखेको भए सम्बन्धित बैङ्क वा वित्तीय संस्थाबाट त्यस्तो रकम असुल गरी आधानपात्रमा ल्याएको मालवस्तुमा लाग्ने महसुल लिई जाँचपास गर्न सक्नेछ ।

(१७) कुनै पैठारीकर्ताले आफूले पैठारी गरेको बस वा ट्रकको चेसिस पैठारी गरेको मितिले तीन महिनाभित्र बडी बनाउनको लागि निकासी गर्न चाहेमा त्यस्तो चेसिस पैठारी गर्दाको प्रज्ञापनपत्र संलग्न गरी भन्सार अधिकृत समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(१८) उपनियम (१७) बमोजिम निवेदन प्राप्त हुन आएमा भन्सार अधिकृतले बस वा ट्रकको चेसिसको मूल्यको पाँच प्रतिशतले हुने रकम नगद धरौटी वा सो बराबरको बैङ्क जमानत लिई छ महिनाको म्याद दिई बडी बनाई पुनः पैठारी गर्ने शर्तमा निकासी गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(१९) उपनियम (१८) बमोजिम निकासी भएको बस वा ट्रकको चेसिसबाट छ महिनाभित्र बडी बनाई पुनः पैठारी गरेमा भन्सार अधिकृतले बडी बनाई ल्याउँदा लागेको मूल्यमा लाग्ने महसुल असुल गरी पैठारीकर्ताले नगद धरौटी रकम राखेको भए त्यस्तो नगद धरौटी फिर्ता

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

दिनेछ र नगद धरौटीको सट्टा बैङ्क जमानत राखेको भए त्यस्तो बैङ्क जमानत फुकुवा गर्नेछ ।

(२०) उपनियम (१८) बमोजिमको म्यादभित्र पैठारीकर्ताले त्यस्तो बस वा ट्रकको बडी बनाई पुनः पैठारी गरी नल्याएमा भन्सार अधिकृतले निजले राखेको नगद धरौटी राजस्व खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ र नगद धरौटीको सट्टा बैङ्क जमानत राखेको भए सम्बन्धित बैङ्क वा वित्तीय संस्थाबाट त्यस्तो रकम असुल गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो बस वा ट्रकको चेसिस यस नियम बमोजिमको म्याद नाघे पछि पुनः पैठारी गरी ल्याएकोमा भन्सार अधिकृतले निजले राखेको नगद धरौटी राजस्व खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ र नगद धरौटीको सट्टा बैङ्क जमानत राखेको भए सम्बन्धित बैङ्क वा वित्तीय संस्थाबाट त्यस्तो रकम असुल गरी बस वा ट्रकको बडी बनाई ल्याउँदा लागेको मूल्यमा लाग्ने महसुल असुल गरी जाँचपास गर्न सक्नेछ ।"

४. **मूल नियमावलीको नियम ९ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ९ को,-

(१) उपनियम (१) को खण्ड (ग) मा रहेका "साठी प्रतिशत" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "पचास प्रतिशत" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (२) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका "साठी प्रतिशत" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "पचास प्रतिशत" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(३)उपनियम (३) मा रहेका "दश हजार रुपैंयाँ" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "छ हजार रुपैंयाँ" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(४) उपनियम (४) र (५) मा रहेका "पाँच हजार रुपैंयाँ" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "तीन हजार रुपैंयाँ" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

५. **मूल नियमावलीको नियम १२ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम १२ को उपनियम (३) मा रहेका "बीस प्रतिशत" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "दश प्रतिशत" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

६. **मूल नियमावलीको नियम १४ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम १४ को,-

(१) उपनियम (४) मा रहेका "बीस प्रतिशत" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "दश प्रतिशत" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (४) पछि देहायको उपनियम (४क) थपिएको छ :-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"(४क) उपनियम (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि धागो पैठारी गर्ने उद्योगले सो धागोबाट कपडा बनाई तयारी पोशाक उद्योगलाई बिक्री गरेपछि पनि आफूले राखेको बैंक जमानत फुकुवा नगराई त्यस्तो तयारी पोशाक उद्योगले तयारी पोशाक निकासी गरेपछि मात्र बैंक जमानत फुकुवा गराउन चाहेमा उपनियम (४) मा उल्लिखित कागजातको अतिरिक्त कपडा खरिद गर्ने तयारी पोशाक उद्योगले सो कपडाबाट तयारी पोशाक बनाई न्यूनतम दश प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि गरी निकासी गरेको प्रमाण, सम्बन्धित निकायबाट प्रमाणित भएको कपडाको खपत अनुपातको प्रमाण र सम्बन्धित बैङ्कले प्रमाणित गरेको निकासी गर्ने उद्योगले विदेशी मुद्रा आर्जन गरेको प्रमाण संलग्न गरी धागो पैठारी गरेको मितिले बाइस महिनाभित्र बैङ्क जमानत राखेको भन्सार कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।"

(३) उपनियम (५) मा रहेका "बीस प्रतिशत" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "दश प्रतिशत" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

७. **मूल नियमावलीको नियम १८ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम १८ को उपनियम (१) मा रहेका "तीस दिनभित्र" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "साठी दिनभित्र" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

८ **मूल नियमावलीको नियम २३ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम २३ को उपनियम (३) मा रहेका "पन्ध्र दिनभित्र" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "तीस दिनभित्र" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

९. **मूल नियमावलीको नियम २४ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम २४ को उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छ :-

"(१) ऐनको दफा ३१ बमोजिम कुनै निकासीकर्ताले निकासी गर्ने मालवस्तु त्यस्तो मालवस्तुको उत्पादनस्थल वा गोदाममा गई जाँच गरिदिन वा कुनै पैठारीकर्ताले पैठारी गरी ल्याएको मालवस्तु भन्सार क्षेत्रभन्दा बाहिर गई जाँच गरिदिन प्रज्ञापनपत्र भरी नियम २१ मा उल्लिखित कागजात संलग्न गरी भन्सार अधिकृतसमक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।"

१०. **मूल नियमावलीको नियम ३६ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ३६ को उपनियम (१३) पछि देहायको उपनियम (१४) थपपिएको छ :-

"(१४) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि टर्मिनल व्यवस्थापन कम्पनीको स्वामित्वमा रहेका गोदाम वा स्थलहरुमा राखिएको वस्तु वा सामान लिलाम बिक्री गर्दा लिलाम विक्रीबाट प्राप्त हुने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

रकमको दश प्रतिशत वा गोदाम भाडा बापतको रकममध्ये जुन कमी हुन्छ सो रकम टर्मिनल व्यवस्थापन कम्पनीलाई फिर्ता गरिनेछ ।"

११. **मूल नियमावलीको नियम ३७ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ३७ को सट्टा देहायको नियम ३७ राखिएको छ :-

"३७. **भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) विभागले समय समयमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र लिन इच्छुक व्यक्तिका लागि दरखास्त माग गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सूचना प्रकाशित भएपछि भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र लिन चाहने देहायको योग्यता पुगेको व्यक्तिले विभागले तोकेको दस्तुर संलग्न गरी विभाग वा भन्सार कार्यालयमा अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा दरखास्त दिन सक्नेछ:-

(क) २१ वर्ष उमेर पुगेको,

(ख) कम्तीमा प्रमाणपत्र तह वा १२ कक्षा उत्तीर्ण गरेको वा सोसरहको शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको,

(ग) नेपाल सरकारलाई तिर्न बुझाउन पर्ने रकम बाँकी नभएको,

(घ कुनै फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार प्रमाणित नभएको ।

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संवत् २०६५ साल वैशाख १४ गतेसम्म कुनै भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधि नियुक्त भई विगत दुई वर्षदेखि भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधिको रुपमा काम गरेको व्यक्तिलाई सम्बन्धित भन्सार कार्यालयको प्रमुखले कार्यालयको अभिलेखको आधारमा सो व्यहोरा प्रमाणित गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्रको लागि दरखास्त दिन उपनियम (२) को खण्ड (ख) को योग्यता आवश्यक पर्ने छैन ।

(४) विभागले लिखित परीक्षा तथा अर्न्तवार्ताको माध्यमद्वारा दरखास्तवाला मध्येबाट भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र दिन उपयुक्त व्यक्तिहरुको छनोट गर्नेछ ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम छनोट भएको व्यक्तिसँग भन्सार एजेण्टको इजाजतपत्र दस्तुर वापत तीन हजार रुपैयाँ र धरौटी वापत तीन लाख रुपैयाँ नगद वा सो रकम बराबरको बैङ्क जमानत लिई विभागमा दरखास्त दिनेको हकमा विभागले र भन्सार कार्यालयमा

दरखास्त दिनेको हकमा सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(६) उपनियम (५) बमोजिम दिइएको भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्रको अवधि एक आर्थिक वर्षसम्म कायम रहनेछ । यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहने इजाजतपत्रवालाले प्रत्येक आर्थिक वर्षका लागि सो आर्थिक वर्ष शुरु हुनु अगावै नवीकरण दस्तुर वापत तीनहजार रुपैयाँ तिरी देहायका कागजात संलग्न गरी त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गराउनका लागि इजाजतपत्र दिने अधिकारी समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछः-

(क) आयकर तिरेको प्रमाण,

(ख) बैङ्क जमानत राखी भन्सार एजेण्टको इजाजतपत्र लिएको भए त्यस्तो

इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहेको अवधिसम्म म्याद भएको बैङ्क जमानत,

तर भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहने इजाजतपत्रवालाले तीन आर्थिक वर्षको निमित्त एकैपटक नवीकरण गराउन चाहेमा तीन आर्थिक वर्षको नवीकरण दस्तुर एकमुष्ठ तिरेर नवीकरण गराउन सक्नेछ

(७) उपनियम (६) बमोजिमको म्यादभित्र भन्सार एजेण्टको इजाजतपत्र नवीकरण गराउन नसक्ने इजाजतपत्रवालाले म्याद समाप्त भएको मितिले एक वर्षभित्र तीनहजार रुपैयाँ थप दस्तुर तिरी इजाजतपत्र नवीकरण गराउन सक्नेछ । सो थप म्यादभित्रसमेत नवीकरण नगराउने भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।

(८) उपनियम (७) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भन्सार एजेण्टको इजाजतपत्र नवीकरण नगरेको अवधिमा भन्सार एजेन्टको हैसियतले कुनै काम गर्न पाइने छैन ।

(९) भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्रवालाले सामान्यतया भन्सार कार्यालयमा आफै उपस्थित भई काम गर्नु पर्नेछ । कुनै कारणवश आफै उपस्थित भै काम गर्न नसक्ने भएमा उपनियम (२) बमोजिम योग्यता पुगेको एक जना व्यक्तिलाई आफ्नो प्रतिनिधिको रुपमा नियुक्ति गर्नका लागि निजले भन्सार कार्यालयको प्रमुख समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१०) उपनियम (९) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा भन्सार कार्यालयको प्रमुखले भन्सार एजेन्ट र निजले प्रतिनिधि नियुक्त गर्न खोजेको व्यक्तिलाई उपस्थित गराई आवश्यक जाँचबुझ गरी त्यस्तो प्रतिनिधि नियुक्ति गर्न भन्सार एजेन्टलाई अनुमति दिन सक्नेछ । यसरी अनुमति प्राप्त गरेपछि भन्सार एजेन्टले त्यस्तो प्रतिनिधिलाई कुनै एउटा भन्सार कार्यालयमा मात्र आफ्नो तर्फबाट कामकाज गर्न पाउने गरी भन्सार कार्यालय तोकी प्रतिनिधि नियुक्त गरी सो नियुक्तिपत्र भन्सार कार्यालयको प्रमुखबाट प्रमाणित गराउनु पर्नेछ ।

(११) उपनियम (१०) बमोजिम भन्सार एजेन्टले एक जना प्रतिनिधि नियुक्त गर्दा उपनियम (५) बमोजिमको धरौटी वा बैङ्क जमानतको आवश्यकता पर्ने छैन । भन्सार एजेन्टले एकजना भन्दा बढी प्रतिनिधि नियुक्ति गर्नु पर्ने भएमा एउटा भन्सार कार्यालयमा एकजनामा नवढ्ने गरी उपनियम (१०) को अधीनमा रही उपनियम (२) बमोजिम योग्यता पुगेको प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ । त्यसरी प्रतिनिधि नियुक्ति गर्नु पर्ने भएमा त्यस्तो प्रतिनिधि नियुक्त गर्नका लागि भन्सार एजेन्टले उपनियम (५) बमोजिमको थप धरौटी वा बैङ्क जमानत राखेपछि मात्र भन्सार कार्यालयको प्रमुखले प्रतिनिधि नियुक्ति गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

तर उपनियम (१०) बमोजिम प्रतिनिधि नियुक्त गरेको भन्सार कार्यालयमा यस नियम बमोजिम अर्को प्रतिनिधि नियुक्त गर्न पाइने छैन ।

(१२) यस नियमबमोजिम भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधि नियुक्त भएको व्यक्तिले एउटा भन्सार कार्यालयमा मात्र भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधिको रुपमा काम गर्न पाउनेछ ।

(१३) उपनियम (१०) वा (११) बमोजिम नियुक्त भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधिले गरेका भन्सार सम्बन्धी काम कारबाहीको सम्पूर्ण जिम्मेवारी निजलाई नियुक्त गर्ने भन्सार एजेन्टमा रहनेछ ।

(१४) ऐन तथा यस नियमावलीको विपरीत नहुने गरी भन्सार एजेन्टको स्तर, आचारसंहिता, परीक्षा सञ्चालन प्रक्रिया, पाठ्यक्रम र भन्सार एजेन्टसम्बन्धी अन्य कुराका सम्बन्धमा विभागले आवश्यक कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१५) संवत् २०६४ साल वैशाख १४ गते अघि दिइएको भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र यसै नियमावली बमोजिम दिइएको मानिनेछ ।

(१६) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संवत् २०६४ साल वैशाख १४ गते सम्म विगत दुई वर्षदेखि कुनै भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधि नियुक्त भई भन्सार एजेन्टको प्रतिनिधिको रुपमा काम गरिरहेको व्यक्तिलाई सम्बन्धित भन्सार कार्यालयको प्रमुखले कार्यालयको अभिलेखको आधारमा सो व्यहोरा प्रमाणित गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई उपनियम (१०) वा (११) बमोजिम प्रतिनिधि नियुक्त गर्न उपनियम (२) को खण्ड (ख) को योग्यता आवश्यक पर्ने छैन ।"

१२. **मूल नियमावलीको नियम ३८ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम ३८ को,-

(१) उपनियम (३) को सट्टा देहायको उपनियम (३) राखिएको छ :-

"(३) निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ता प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको कुनै फर्म, कम्पनी, संगठित संस्था वा निकाय रहेछ भने त्यस्तो फर्म, कम्पनी, संगठित संस्था वा निकायको सञ्चालक वा साझेदार वा कार्यकारी प्रमुख वा प्रशासकीय प्रमुख वा कार्यकारी प्रमुखले तोकेको सो फर्म, कम्पनी, संगठित संस्था वा निकायको अधिकृतस्तरको कर्मचारी प्रतिनिधिले भन्सार कार्यालयमा उपस्थित भई मालवस्तु जाँचपास गर्न वा भन्सार कार्यालयसँग सम्बन्धित अन्य कार्य गर्न सक्नेछ ।"

(२) उपनियम (५), (६), (७) र (८) को सट्टा देहायका उपनियम (५), (६), (७) र (८) राखिएका छन :-

"(५) उपनियम (४) बमोजिम भन्सार एजेन्ट नियुक्ति गरेकोमा निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ताले त्यस्तो नियुक्तिपत्रका साथमा नवीकरण भएको भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र, एजेन्टको नियुक्तिपत्रमा दस्तखत गर्ने व्यक्ति आधिकारिक निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ता भएको कुराको पुष्टि गर्ने प्रमाण, फर्म, कम्पनी, संगठित संस्था वा निकायको हकमा दर्ताको प्रमाणपत्र र स्थायी लेखा नम्बरको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपिसमेत आफ्नो मालवस्तु निकासी वा पैठारी हुने भन्सार कार्यालयको प्रमुखलाई आफूले नियुक्त गरेको भन्सार एजेन्टमार्फत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यस्ता प्रमाणपत्रको आधिकारिकता जाँच गर्न आवश्यक देखिएमा भन्सार कार्यालयको प्रमुखले सक्कल प्रमाणपत्र माग गर्न सक्नेछ

तर,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) कुनै निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ताले सोही भन्सार कार्यालयमा सोही भन्सार एजेन्टलाई पुनः नियुक्त गर्नु परेमा यस नियममा उल्लिखित कागजातमध्ये नवीकरण गर्नु नपर्ने प्रकृतिका कागजात पुनः पेश गर्नु पर्ने छैन ।

(ख) निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ता प्राकृतिक व्यक्ति भएमा निजले भन्सार एजेन्ट नियुक्तिपत्रका साथमा नवीकरण भएको भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र, नागरिकताको प्रमाणपत्र र स्थायी लेखा नम्बरको प्रमाणपत्र लिने कर्तव्य भएको व्यक्ति भए सो प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि मात्र उपलब्ध गराए पुग्नेछ ।

(६) उपनियम (५) बमोजिमको नियुक्तिपत्र र सो साथ संलग्न कागजात सम्बन्धित भन्सार एजेन्टले आफूलाई नियुक्त गर्ने निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ताको मालवस्तु निकासी वा पैठारी हुने भन्सार कार्यालयको प्रमुख समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(७) उपनियम (६) बमोजिम पेश हुन आएको भन्सार एजेन्टको नियुक्ति पत्र र सो साथ संलग्न कागजात जाँचबुझ गर्दा निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ताले नियुक्ति गरेको भन्सार एजेन्टलाई भन्सार सम्बन्धी काम गर्न दिन हुने देखिएमा भन्सार कार्यालयको प्रमुखले सो नियुक्तिपत्रमा भन्सार एजेन्टलाई आवश्यक विवरण भर्न लगाई दस्तखत गराई त्यस्तो नियुक्तिपत्र अभिलेख राखी प्रमाणित गरिदिनु पर्नेछ ।

(८) उपनियम (६) बमोजिम पेश हुन आएको भन्सार एजेन्टको नियुक्तिपत्र र सो साथ संलग्न कागजात जाँचबुझ गर्दा निकासीकर्ता वा पैठारीकर्ताले नियुक्त गरेको भन्सार एजेन्टलाई भन्सार सम्बन्धी काम गर्न दिन हुने नदेखिएमा भन्सार कार्यालयको प्रमुखले त्यस्तो नियुक्तिपत्र रद्द गरी सोको लिखित जानकारी सोही भन्सार एजेन्टमार्फत सम्वन्धित निकासीकर्ता वा पैठारीकर्तालाई दिनु पर्नेछ । "

(३) उपनियम (८) पछि देहायका उपनियम (९) थपिएको छ :-

"(९) यो नियमावली प्रारम्भ हुनुअघि नियुक्ति भएको भन्सार एजेन्टले यो नियमावली प्रारम्भ भएको मितिले तीस दिनभित्र उपनियम (५), (६) र (७) बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गर्नु पर्नेछ । यस्तो प्रक्रिया पूरा नगरेमा निजले भन्सार एजेन्टको रुपमा काम गर्न पाउने छैन ।"

१३. **मूल नियमावलीमा नियम ५३क थपः** मूल नियमावलीको नियम ५३ पछि देहायको नियम ५३क थपिएको छ :-

३६९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"५३क. हक दावीको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्ने: (१) ऐनको दफा ४६ बमोजिम दाखिला भएको मालवस्तुको धनी पत्ता नलागेको अवस्थामा त्यस्तो मालवस्तु जफत गर्नुअघि भन्सार अधिकृतले त्यस्तो मालवस्तुमा कसैको हक लाग्ने भए आफ्नो दावी प्रस्तुत गर्न बाटाको म्यादबाहेक सात दिनभित्र प्रमाणसहित उपस्थित हुन सम्बन्धित भन्सार कार्यालयको सूचना पाटीमा सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको सूचना सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मालपोत कार्यालय, जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय र उद्योग वाणिज्य संघको कार्यालयमा समेत टाँस गर्न पठाउनु पर्नेछ ।"

१४. मूल नियमावलीको नियम ५७ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ५७ को,-

(१) उपनियम (४) को सट्टा देहायको उपनियम (४) राखिएको छ:-

"(४) जरिवाना वा छुट महसुल बुझाउन यस नियम बमोजिम सम्बन्धित भन्सार एजेन्टलाई सूचना गरेकोमा निजले सो सूचना तुरुन्तै सम्बन्धित निकासीकर्ता वा पैठारीकर्तालाई उपलब्ध गराई निर्धारित म्यादभित्र त्यस्तो महसुल रकम दाखिला गर्नु गराउनु र त्यस्तो जरिवाना वा छुट महसुल असुल गर्ने प्रयोजनका लागि आवश्यक परेमा सम्बन्धित निकासीकर्ता वा पैठारीकर्तालाई भन्सार कार्यालयमा उपस्थित गराउन सहयोग गर्नु सो भन्सार एजेन्टको कर्तव्य हुनेछ ।"

(२) उपनियम (५) मा रहेका "उपनियम (३) वा (४) बमोजिम" भन्ने शब्दहरुको सट्टा "उपनियम (३) बमोजिम" भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।

१५. मूल नियमावलीमा नियम ६०क. थप : मूल नियमावलीको नियम ६० पछि देहायको नियम ६०क. थपिएको छ :-

"६०क. निजी प्रयोगका वा निजी गुण्टा, झिटी भारी आदेश अन्तर्गत ल्याउन पाउने मालवस्तुका सम्बन्धमा विशेष व्यवस्था : यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पैठारीकर्ताले आफ्नो निजी प्रयोगका मालवस्तु पैठारी गर्दा वा कुनै यात्रुले आफ्नो निजी गुण्टा, झिटी भारी आदेश अन्तर्गत ल्याउन पाउने मालवस्तु पैठारी गर्दा अनुसूची-१०क. बमोजिमको ढाँचामा संक्षिप्त प्रज्ञापनपत्र भरी त्यस्तो मालवस्तु ल्याउन पाउनेछ ।"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६. **मूल नियमावलीको नियम ६६ मा संशोधनः** मूल नियमावलीको नियम ६६ को उपनियम (२) पछि देहायका उपनियम (३), (४) र (५) थपिएका छन् :-

"(३) सेवाग्राहीलाई सुविधा प्रदान गर्न वा निकासी वा पैठारी सम्बन्धी कार्यमा सरलता ल्याउन स्थानीय रुपमा आवश्यक देखिएमा भन्सार कार्यालयको प्रमुखले महानिर्देशकको पूर्व स्वीकृति लिई सार्वजनिक विदा नभएको दिनमा कार्यालय बन्द गर्ने वा सार्वजनिक विदाका दिनमा कार्यालय खोल्ने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम कार्यालय बन्द वा खोल्ने व्यवस्था गरिएकोमा भन्सार कार्यालयको प्रमुखले सोको सूचना राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्र पत्रिकामा प्रकाशन गरी भन्सार कार्यालयमा समेत टाँस गर्नु पर्नेछ ।

(५) रेल सेवा उपलव्ध सुख्खा बन्दरगाहमा रहेका भन्सार कार्यालयमा टर्मिनल व्यवस्थापन कम्पनीबाट अनुरोध भै आएमा रेल रोकी रहने अवस्थाबाट लाग्ने विलम्व शुल्क (डेमरेज) बाट व्यापारमा अतिरिक्त भार नपार्ने गरी कार्यालय समय अगाडी पछाडी समेत काम गर्ने र रेल छुटाउने प्रवन्ध मिलाउनु पर्ने छ ।"

१७. **मूल नियमावलीमा ६६क. थप :** मूल नियमावलीको नियम ६६ पछि देहायको नियम ६६क. थपिएको छ :-

"६६क. आंशिक जाँचपास गर्ने व्यवस्था : आयात कर्ता / पैठारीकर्ताले पैठारी गरेका सामान वा वस्तु भन्सार क्षेत्रमा रहेका गोदाममा राखी एउटै कन्साइन्मेन्टका सामान आंशिक रुपमा पटक पटक गरी छुटाउन मागगरी निवेदन गरेमा यसरी छुटेका माल वा वस्तुको छुटेको परिमाणसम्मको भन्सार शुल्क वा महसुल लिई छुटाउने अनुमति दिनु पर्नेछ ।"

१८. **मूल नियमावलीको अनुसूचीमा संशोधनः** मूल नियमावलीको,-

(१) अनुसूची-१ को सट्टा यसैसाथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-१ राखिएको छ ।

(२) अनुसूची-७ को सट्टा यसैसाथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-७ राखिएको छ ।

(३) अनुसूची-१० पछि यसैसाथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-१०क. थपिएको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-१

(नियम ३ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

कूटनीतिक सुविधा वा महसुल सुविधा दिन परराष्ट्र मन्त्रालयले सिफारिस गर्ने फारामको ढाँचा

नेपाल सरकार

परराष्ट्र मन्त्रालय

श्री भन्सार विभाग

देहाय बमोजिमको खरिदकर्ता/निकासीकर्ता/पैठारीकर्ताले खरिद/निकासी/पैठारी गर्ने देहायको विवरण भएको मालवस्तुमा कूटनीतिक सुविधा/महसुल सुविधा प्रदान गरिदिनहुन मिति ..... को निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

खरिदकर्ता/निकासी/पैठारीकर्ताको नाम	मालवस्तुको नाम	परिमाण	मालवस्तु चलान गर्ने/निकासी हुने मुलक	अनुमानित मूल्य	निकासी/पैठारी हुने भन्सार कार्यालय

दर्ता नं

मिति:

मन्त्रालयको छाप

सिफारिस गर्ने अधिकृतको

दस्तखत

नाम:

पद

मिति

भन्सार विभागको प्रयोजनका लागि

श्री .....भन्सार कार्यालय/.....

श्री परराष्ट्र मन्त्रालयबाट सिफारिस भई आएबमोजिमको उपरोक्त मालवस्तुमा कूटनीतिक सुविधा/महसुल सुविधा दिनहुन अनुरोध छ ।

दर्ता नं

मिति

भन्सार विभागको छाप

दस्तखत

नाम:

मिति

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-७

(नियम ३८ को उपनियम (४) सँग सम्बन्धित)

भन्सार एजेन्टको नियुक्तिपत्रको ढाँचा

खण्ड (क)

(निकासीकर्ता/पैठारीकर्ताले भर्ने)

नियुक्तिकर्ताको फोटो (फोटोमा समेत पर्नेगरी सही गर्नुपर्ने)

भन्सार एजेन्टको फोटो (फोटोमा समेत पर्नेगरी नियुक्तिकर्ताले सही गर्नुपर्ने)

निकासीकर्ता/पैठारीकर्ताको नाम:

ठेगाना:

पान नं.

मू.अ.कर दर्ता भएको वा नभएको ..... भएको भए दर्ता मिति:

श्री .....भन्सार कार्यालय

विषय: भन्सार एजेन्ट नियुक्त गरेको ।

त्यस भन्सार कार्यालयको बाटो गरी निकासी वा पैठारी हुने मालवस्तुको भन्सार जाँचपास गराउने लगायत भन्सारसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने गराउने प्रयोजनका लागि भन्सार एजेन्टको इजाजतप्राप्त देहायबमोजिमको भन्सार एजेन्टलाई देहायको अवधिका लागि/देहायको मालवस्तु जाँचपास गराउन मेरो/हाम्रो एजेन्टको रुपमा भन्सार नियमावली, २०६४ को नियम ३८ को उपनियम (४) बमोजिम नियुक्त गरेको व्यहोरा अनुरोध छ । यस सम्बन्धमा भन्सार ऐन, २०६४ तथा भन्सार नियमावली, २०६४ मा भएका व्यवस्थाहरु पूर्ण रुपमा पालना गर्नेछु/छौं । हाम्रो व्यवसायसँग सम्बन्धित दर्ता प्रमाणपत्रहरु र भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्रका प्रतिलिपिहरु यसैसाथ संलग्न छन् । आवश्यक परेमा सक्कल समेत पेश गर्नेछु/छौं ।

भन्सार एजेन्टको नाम: .....

भन्सार एजेन्ट इजाजतपत्र नम्बर: ..... भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र जारी मिति: .....

ठेगाना: .....

भन्सार एजेन्टको रुपमा कार्य गर्ने अवधि: ..... देखि ..... सम्म

कुनै कन्साइन्मेन्ट मात्र जाँचपास गराउनका लागि : (प्रतीतपत्र नं., मिति, बैंकको नाम, बीजक नं र मिति खुलाउने)

.....

निकासीकर्ता/पैठारीकर्ताको दस्तखत मिति: .....फोन:.....

नाम थर: ..... ठेगाना: .....

कारोबारसँगको सम्बन्ध: ..... इमेल:

(सम्बन्ध पुष्टि हुने प्रमाण संलग्न गर्नु पर्नेछ)

छाप फ्याक्स:.....

(एकै मालधनीले एउटा भन्सार कार्यालयमा एक पटकभन्दा बढी भन्सार एजेन्ट नियुक्त गर्नुपरेमा नियुक्तिपत्रमा नियुक्तिकर्ताको फोटो आवश्यक पर्ने छैन ।)

खण्ड (ख)

(भन्सार एजेन्टले भर्ने)

माथि खण्ड (क) मा उल्लेख भएबमोजिम निकासीकर्ता/पैठारीकर्ताको भन्सार एजेन्टको रुपमा भन्सार ऐन, २०६४ र भन्सार नियमावली, २०६४ का अधीनमा रही कार्य गर्न मञ्जुर गर्दछु । मेरो भन्सार एजेन्ट इजाजतपत्रको प्रतिलिपि संलग्न गरेको छु । आवश्यक परेमा सक्कल समेत प्रस्तुत गर्नेछु ।

भन्सार एजेन्टको नाम: ठेगाना:

दस्तखत: फोन नं.

भन्सार एजेन्ट इजाजतपत्र नं.: भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र जारी मिति:

इमेल: फ्याक्स नं.

छाप मिति:

आधिकारिकता मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-१०क

(नियम ६०क, सँग सम्बन्धित)

सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्रको ढाँचा

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय, भन्सार विभाग

सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्र

.....भन्सार कार्यालय (आगमन कक्ष/यात्रु शाखा)

पैठारीकर्ताको नाम थर : ठेगाना: बीजक नम्बर र मिति: कुल बीजक मूल्य :	विनिमय दर :	सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्र दर्ता नं: मिति:

आइटम नम्बर	मालवस्तुको नाम:	मालवस्तुको अदत	परिमाण	बीजक मूल्य रु:	कायम मूल्य रु:	वर्गीकरण उपशीर्षक:	समदर वा एकीकृत महसुल दर	महसुल रकम रु.
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१								
२								
३								
४								
५								
६								
७								

कुल महसुल रु :
अक्षरेपि :

यसमा उल्लिखित विवरण ठीक साँचो हो । सो विवरण झुट्टा वा फरक पारी लेखिएको ठहरिएमा प्रचलित कानूनबमोजिम सजाय भोग्न मञ्जुर छ । यो सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्र व्यापारिक प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्ने छैन भनी सही गर्ने मालधनीको :- दस्तखत :- मिति:	नगदी रसिद नं. र मिति: जाँचकीको दस्तखत र मिति भन्सार अधिकृतको दस्तखत र मिति

सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्र भर्नअघि ध्यान दिनुपर्ने कराहरु

१. यो सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्रमा पैठारीकर्ताको नाम, ठेगाना, बीजक भएमा सोको नम्बर र मिति, कुल बीजक मूल्य तथा फारामको महल २ देखि ४ सम्मका विवरणहरु मात्र मालधनीले भरी फारामको निर्धारित स्थानमा दस्तखत गरी मिति उल्लेख गर्नु पर्नेछ । अन्य महलहरु भन्सार कार्यालयको प्रयोजनका लागि भएकाले मालधनीले भर्नु पर्दैन ।

२. यो सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्रबाट निजी प्रयोगका रु ५०००। सम्म भन्सार मूल्य भएका मालवस्तु वा निजी गण्टा, झिटी भारी सम्बन्धी सूचनामा समदरमा महसुल तिरी ल्याउन पाउने भनी उल्लेख भएका मालवस्तुहरु मात्र पैठारी गर्न सकिनेछ । यसबाट व्यापारिक प्रयोजनका मालवस्तु पैठारी गर्न पाइने छैन र व्यापारिक कारोवारका सम्बन्धमा प्रमाणको रुपमा यसलाई स्वीकार गरिने छैन ।

३. विमानस्थल भन्सार कार्यालयको आगमन कक्ष वा स्थलमार्ग भन्सार कार्यालयहरुका यात्रु शाखाबाट पैठारी हुने सि.नं. २ मा उल्लेख भए बमोजिमका मालवस्तुहरु पैठारी गर्नका लागि मात्र यो सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्र प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

४. यो सङ्क्षिप्त प्रज्ञापनपत्र दुई प्रति भरेर पेश गर्नु पर्नेछ ।

आज्ञाले,
रामेश्वरप्रसाद खनाल
नेपाल सरकारको सचिव

३३६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।